

Різун В. Р.
здобувач вищої освіти
кафедри менеджменту та маркетингу,
Бурковська А. І.
доктор філософії (економіка),
старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Управління людськими ресурсами є важливою функцією у будь-якій організації. За останні роки кадрова політика організацій зазнала суттєвих змін, переходячи від технократичного підходу до більшого акценту на визначенні майбутніх потреб людей та розвитку їхнього потенціалу. У сучасних умовах, кадрова служба стала важливою ланкою в організаціях, оскільки велика вага покладається на правильний відбір кадрів. У багатьох країнах світу спостерігається перегляд ролі та функцій кадрових служб, особливо це актуально в умовах економічних труднощів і нестабільності. Отже, трудовий потенціал може бути розділений на кілька компонентів, таких як кадровий, професійний, кваліфікаційний і організаційний. Важливо зазначити, що ці категорії не є абсолютними, а лише умовними, і використовуються для чіткого визначення впливу на різні аспекти трудового потенціалу організації. В сучасних умовах, коли організація повинна бути більш мобільною і гнучкою, здатною до швидкої перебудови, ці категорії допомагають краще розуміти і керувати різними факторами, що впливають на трудовий потенціал [1].

Кадрова складова включає в себе два основних аспекти: професійні знання, навички і уміння, які визначають рівень професійної компетентності; пізнавальні здібності, які можна розглядати з двох точок зору. З одного боку, це може бути сприйнято як форма самовираження та задоволення особистих потреб індивіда. З іншого боку, це є вираженням набору характеристик, що відображають матеріально-технічну і соціально-економічну обумовленість професійної діяльності [2].

Професійна структура колективу підприємства формується під впливом змін в характері і змісті робіт, спричинених науково-технічним прогресом. Ці зміни включають в себе виникнення нових професій та вимирання старих, ускладнення та розширення функціонального спектру робочих операцій [3]. Іншими словами, ця структура є своєрідною системою вимог до трудового потенціалу, яка виражена через створення вакансій і робочих місць.

Кваліфікаційна структура формується на основі якісних змін у трудовому потенціалі, таких як підвищення рівня вмінь, знань і навичок. Вона відображає

зміни у професійній підготовці працівників і відображає їхню особисту здатність до розвитку [4].

Отже, кадровий потенціал - це показник, що визначає інтелектуально-професійні можливості персоналу підприємства [1]. Він відображає здатність персоналу виконувати свої обов'язки для досягнення цілей підприємства, враховуючи їхні професійні знання, досвід і інтелект, які сприяють інноваціям і творчості на підприємстві.

Підвищення кадрової складової трудового потенціалу включає в себе ряд заходів: проведення робіт з професійної орієнтації, включаючи визначення індивідуальних професійних цілей і планів; організацію процесу прийому та розміщення нових працівників на підприємстві, щоб забезпечити їхню швидку адаптацію; підвищення змістовності праці, включаючи вдосконалення робочих процесів і методів; розвиток освітнього, професійного і кваліфікаційного рівня кадрів через навчання і підвищення кваліфікації; поширення можливостей для просування працівників на виробництві, щоб стимулювати їхній професійний розвиток [2]. Колектив на підприємстві виступає як соціальне середовище, де відбувається формування трудового потенціалу працівників і становлення їхньої особистості [5]. Успішне забезпечення цього процесу включає в себе розвиток перспектив, підвищення професійної та кваліфікаційної компетентності працівників, підвищення престижності робочих спеціальностей, створення системи матеріального та морального стимулювання.

Отже, можна стверджувати, що на етапі економічної кризи в умовах ринкової економіки України внесок людських ресурсів має вирішальне значення для економічного розвитку. Важливо розуміти, що людина є не лише робочою силою, але й кінцевою метою будь-якого виробництва і суспільного розвитку в цілому. Управління та розвиток людських ресурсів стають ключовими факторами для подолання економічних викликів і досягнення стабільності та процвітання.

Список використаних джерел

1. Малиновський А.С. Кадрово-управлінський потенціал аграрних формувань. *Економіка АПК*. 2011. № 7. С. 97-104.
2. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
3. Бурковська А., Романчик М. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств через стратегічне управління людськими ресурсами. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2016. №2(4), С. 43-51. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2016.02.04.04>
4. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>
5. Bobrovska N., Sukhorukova A., Burkovska A. Transformation Processes of the Business Environment in the Context of European Integration of Ukraine. *Modern Economics*. 2022. №34. P. 13-20. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-02)